

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl samosoudkyní JUDr. Alenou Hockou ve věci

žalobce: nezletilý A. P., nar. X,
zastoupený: zákonný zástupce (matka) L. R., nar. X,
oba trvale bytem X, nyní bytem X,

proti

žalovanému: Ministerstvo práce a sociálních věcí, se sídlem Na Poříčním právu
376/1, 128 01 Praha 2 (dále i MPSV),

v řízení o žalobě ze dne 3.5.2023 proti rozhodnutí žalovaného ze dne 24.3.2023 č. j. MPSV-2023/67756-914 o příspěvek na péči,

takto:

- I. Rozhodnutí žalovaného Ministerstva práce a sociálních věcí ze dne 24.3.2023 č. j. MPSV-2023/67756-914 a jemu předcházející rozhodnutí Úřadu práce České republiky – krajské pobočky v Plzni ze dne 13.12.2022 č. j. 185963/2022/PPA se zrušují a věc se vrací k dalšímu řízení žalovanému.
- II. Žádný z účastníků nemá norik na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Včasnou žalobou ze dne 3.5.2023 s připojenou kopií napadeného rozhodnutí se nezl. žalobce domáhal přezkoumání napadeného rozhodnutí žalovaného ze dne 24.3.2023 č. j. MPSV-2023/ 67756-914, jímž žalovaný zamítl jeho odvolání a potvrdil rozhodnutí Úřadu práce České republiky - krajské pobočky v Plzni (dále jen **ÚP** či **úřad práce**) ze dne 13.12.2022 č.j.

185963/ 2022/PPA, kterým bylo rozhodnuto snížit příspěvek na péči z 13 900 Kč na 3 300 Kč měsíčně od ledna 2023.

2. **V žalobě** nezl. žalobce vyjádřil nesouhlas s napadeným rozhodnutím i s ohledem na to, že žalobce nebyl pozván na jednání komise MPSV a i když na výzvu PK MPSV (tj. **Posudková komise** či **komise**) v Brně byly zaslány lékařské zprávy, žalovaný rozhodnutím ze dne 24.3.2023 zamítl odvolání žalobce proti rozhodnutí ÚP ze dne 13.12.2022, takže podle posudku lékaře OSSZ (tj. **Okresní správa sociálního zabezpečení**) Plzeň-město o zdravotním stavu se žalobce považuje za osobu závislou na pomoci jiné fyzické osoby ve stupni I (lehké závislosti) dle zákona č. 108/2006 Sb.), neboť není schopen zvládat tři nebo čtyři základní životní potřeby (dále jen **ZŽP**) a to oblékání a obouvání, tělesnou hygienu a péči o zdraví. Přitom jeho zdravotní stav se dlouhodobě zhoršuje, proto by mu měl být přiznán III stupeň závislosti, který mu náležel dle posudku platného do 31.10.2022. Dále byl popsán dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav, který vyžaduje každodenní mimořádnou péči jiné fyzické osoby a není schopen zvládnout šest nebo sedm ZŽP a to orientaci, komunikaci, stravování, oblékání a obouvání, tělesnou hygienu, výkon fyzické potřeby, péče o zdraví, osobní aktivity. Zdravotní stav žalobce se dlouhodobě a trvale zhoršuje u obou diagnóz ADHD, lehká mentální retardace, která pomalu začíná spadat do středního pásma lehké mentální retardace s nízkou rozumovou nadaností, má velmi malou schopnost soustředění, svéhlavost, neklid, patlavost a poruchu řeči i poruchu chování ADHD. Práce s ním je velmi náročná, matka musí dohlížet na jeho konání – pravidelná příprava do školy, jeho zabavení uklidňujícími hrami, nezná léky, nezvládá hygienu těla, komunikace s ním je velmi obtížná, nenavazuje oční kontakt, ani slovní, neumí se orientovat v prostoru ani v čase, musí s ním všude chodit (do školy, do krámu, na hřiště, do lesa či parku), dbát na pravidelný pitný režim, zklidnit jeho emoce a neklid. Také bylo uvedeno, že zdravotní stav žalobce se nezměnil od rozhodnutí MPSV ze dne 23.12.2020, kdy mu byl uznán příspěvek na péči z částky 6 600 Kč na 13 900 Kč, neboť nezvládal celkem šest ZŽP: orientaci, komunikaci, stravování, oblékání a obouvání, tělesnou hygienu, výkon fyzické potřeby, péče o zdraví, osobní aktivity. Závěrem bylo namítáno, že žalovaný se nevypořádal s navrženými důkazy. Též bylo připomenuto, že podle žalobce došlo ke špatnému vyhodnocení předmětné věci a vydání špatného rozhodnutí, proto závěrem navrhl, aby rozsudkem bylo zrušeno rozhodnutí ze dne 24.3.2023 a věc vrácena k dalšímu řízení žalovanému, požadována byla i náhrada nákladů řízení bez specifikace.
3. **Napadeným rozhodnutím ze dne 24.3.2023 č. j. MPSV-2023/67756-914** žalovaný jakožto správní orgán věcně příslušný podle § 28 odst. 1 zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách (dále jen **zákon**), podle § 90 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád (dále jen **správní řád**), zamítl odvolání žalobce zastoupeného zákonným zástupcem a potvrdil rozhodnutí ÚP ze dne 13.12.2022 č. j. 185963/ 022/PPA, kterým bylo rozhodnuto snížit příspěvek na péči z 13 900 Kč na 3 300 Kč měsíčně od ledna 2023.
4. **V odůvodnění rozhodnutí ze dne 24.3.2023** žalovaný popsal průběh řízení, kdy ÚP z důvodu konce platnosti lékařského posudku (ke dni 31.10.2022) zahájil dne 14.10.2022 řízení z moci úřední ve věci opětovného posouzení nároku a výše příspěvku na péči dle zákona. K žádosti ÚP vypracovala OSSZ Plzeň-město dne 9.11.2022 posudek o zdravotním stavu žalobce se závěrem, že jde o osobu do 18 let věku, která se podle § 8 odst. 1 písm. a) zákona považuje za závislou na pomoci jiné fyzické osoby ve stupni I (lehká závislost). Z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu není schopna zvládat tři základní životní potřeby a vyžaduje každodenní mimořádnou péči jiné fyzické osoby. Celkem nezvládá tři ZŽP: oblékání a

obouvaní, tělesná hygiena, péče o zdraví; datum vzniku: 1.11.2022, platnost do 30.6.2025. Na základě sociálního šetření, při kterém se zjišťovala schopnost samostatného života osoby v přirozeném sociálním prostředí, a posouzení stupně závislosti OSSZ, rozhodl ÚP dne 13.12.2022 rozhodnutím č. j. 185963/2022/PPA snížit příspěvek na péči z 13 900 Kč na 3 300 Kč měsíčně od ledna 2023 podle § 7 a § 14 zákona. Po podání včasného odvolání žalovaný jako odvolací správní orgán vyžádal posouzení stupně závislosti fyzické osoby pro účely příspěvku na péči PK MPSV, odd. výkonu posudkové služby Brno. Tato komise posoudila pro účely odvolacího řízení správního zdravotní stav žalobce na svém jednání dne 8.3.2023, kdy došla ke stejnému závěru jako OSSZ Plzeň-město, že se jedná o osobu závislou na pomoci jiné fyzické osoby ve stupni I (lehká závislost), neboť z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu není schopna zvládat tři základní životní potřeby – tělesná hygiena, péče o zdraví a osobní aktivity; tento stav existoval i k datu 1.11.2022, doba platnosti posudku (lhůta KLP): 30.6.2025. Dále bylo uvedeno, že komise v posudkovém zhodnocení uvedla, že podle doložené zdravotní dokumentace byl u žalobce zjištěn dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav, jehož příčinou je stav narušeného chování a pozornosti při hyperkinetickém syndromu, mentální defekt je na úrovni lehkého funkčního deficitu a je schopen scholacity s asistencí, má řečovou vadu korigovanou logopedickou péčí. Komise také uvedla, že v souladu s platnou legislativou přiznává nezvladatelnost těchto ZŽP: péče o zdraví, tělesná hygiena, osobní aktivity. Ostatní ZŽP je žalobce schopen zvládnout v přijatelném standardu, čímž se rozumí zvládání základní životní potřeby v kvalitě a způsobem, který je běžný, obvyklý a akceptovatelný a který umožňuje, aby potřeby byly naplněny bez vazby na každodenní mimořádnou intervenci jiné osoby. Zvládání ZŽP je hodnoceno s použitím facilitátorů, což jsou běžně dostupné pomůcky, prostředky, předměty denní potřeby nebo vybavení domácnosti, veřejných prostor nebo s využitím zdravotnického prostředku. Dle komise žalobce zvládá ZŽP: mobilita, orientace, komunikace, stravování, oblékání a obouvaní i výkon fyziologické potřeby, a k odvolacím námitkám sdělila, že funkční omezení vyplývající ze zjištěného a popsáno zdravotního stavu nedosahuje stupně těžké nebo úplné poruchy, která by bránila schopnosti zvládat ZŽP (kromě uznaných výše uvedených) s využitím dostupných facilitátorů, bez nutnosti každodenní pomoci jiné fyzické osoby, v rozsahu daném právním předpisem. Zdravotní stav byl posouzen v souladu s platnými právními předpisy a PK MPSV oproti posudkovému zhodnocení OSSZ přiznala částečně odlišně mimořádnou pomoc ve třech ZŽP, stupeň závislosti se nemění. Jelikož zdravotní stav posuzovaného dítěte se s věkem a biopsychosociálním vyspíváním může měnit, proto další stanovená kontrola je za tři roky, tj. 30.06.2025. Závěrem žalovaný v odůvodnění uvedl, že vypracovaný posudek se vypořádá se všemi rozhodujícími skutečnostmi a námitkami uvedenými v odvolání a posudkový závěr pro účely odvolacího řízení ze dne 8.3.2023 jako stěžejní důkaz považuje za úplný, objektivní a přesvědčivý. Odvolací orgán přezkoumal soulad napadeného rozhodnutí a řízení, které vydání rozhodnutí předcházelo, s právními předpisy i předcházejícího řízení a dospěl k závěru, že rozhodnutí nebylo vydáno v rozporu s právními předpisy, proto odvolání zamítl a napadené rozhodnutí potvrdil.

5. **Z obsahu vyžádaného posudkového spisu OSSZ Plzeň-město** vedeného ohledně nezl. žalobce soud zjistil následující: Dle posudku uvedené OSSZ ze dne 20.8.2020 o posouzení stupně závislosti osoby pro účely příspěvku na péči dle zákona nezl. žalobce nezvládal i po zohlednění sociálního šetření uskutečněného ÚP dne 22.6.2020 celkem tři ZŽP – e) oblékání, obouvaní; f) tělesná hygiena; h) péče o zdraví; tedy dle § 8 odst. 1 písm. a) zákona se jedná o stupeň I (lehká závislost), i když dle předchozího posudku ze dne 5.6.2017 se jednalo o stupeň

II (středně těžká závislost) a nevládal celkem pět ZŽP (tělesná hygiena, péče o zdraví, komunikace, stravování a osobní aktivity); platnost posudku do 30.4.2020. Naproti tomu dle posudku vypracovaného PK MPSV v Plzni dne 9.12.2020 v odvolacím řízení proti rozhodnutí ÚP ze dne 15.9.2020 se u žalobce jednalo o osobu závislou na pomoci jiné fyzické osoby ve stupni III (těžká závislost) i k datu 1.5.2020; doba platnosti (lhůta KLP): 31.10.2022, protože nevládal vzhledem ke zjištěnému zdravotnímu stavu a doloženému sociálnímu šetření šest ZŽP: orientaci, komunikaci, oblékání a obouvání, tělesnou hygienu, péči o zdraví, osobní aktivity.

Poté dle posudku lékaře uvedené OSSZ ze dne 9.11.2022 se u žalobce jednalo toliko o stupeň I (lehká závislost), když žalobce nevládal tři ZŽP: oblékání a obouvání, tělesná hygiena, péče o zdraví (*sociální šetření ÚP provedeno dne 14.10.2022*) s tím, že od posouzení na MPSV a psychologického vyšetření je patrná stabilizace stavu, došlo ke změně zvládaných ZŽP a ke změně výše příspěvku; platnost do 30.6.2025. Ani v posudku PK MPSV v Brně ze dne 8.3.2023 není vůbec uveden důvod snížení nezvládaných ZŽP oproti posudku PK MPSV v Plzni ze dne 9.12.2020, kdy jich nevládal šest a nyní pouze tři ZŽP, navíc nejsou připojeny lékařské zprávy doručené komisi dne 1.3.2023 od strany žalobce, které jsou uvedeny v posudku, tudíž jejich obsah není a nebude znám ani při dalším posouzení zdravotního stavu žalobce ohledně příspěvku na péči, proto obsah posudkového spisu v této věci není kompletní.

6. **Ve vyjádření k žalobě dne 11.5.2023 žalovaný** navrhl zamítnutí žaloby dle § 78 odst. 7 s.ř.s. (zákon č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, dále jen **s.ř.s.**) jako nedůvodné a souhlasil s rozhodnutím ve věci bez nařízení jednání a zdůraznil, že má za to, že předmětné rozhodnutí je v souladu s hmotným i procesním právem a správní řízení netrpí vadami, pro které by bylo nutno toto rozhodnutí zrušit. Také popsal celý průběh řízení před vydáním napadeného rozhodnutí ze dne 24.3.2023, kdy ÚP z důvodu konce platnosti lékařského posudku (ke dni 31.10.2022) zahájil dne 14.10.2022 řízení z moci úřední ve věci opětovného posouzení nároku a výše příspěvku na péči podle zákona č. 108/2006 Sb. Rovněž uvedl podrobně obsah posudku PK MPSV v Brně ze dne 8.3.2023, který zhodnotil jako každý jiný důkaz z hlediska jeho úplnosti a přesvědčivosti a nezjistil v něm žádné nesrovnalosti. Také bylo připomenuto, že u osob do 18 let věku se při hodnocení schopnosti zvládat základní životní potřeby a při hodnocení potřeby mimořádné péče porovnává rozsah, intenzita a náročnost péče, kterou je třeba věnovat posuzované osobě se zdravotním postižením, s péčí, kterou je třeba věnovat zdravé fyzické osobě téhož věku. Při stanovení stupně závislosti u osoby do 18 let věku se nepřihlíží k potřebě péče, která vyplývá z věku osoby a tomu odpovídajícímu stupni biopsychosociálního vývoje. Mimořádnou péčí se rozumí péče, která svým rozsahem, intenzitou nebo náročností podstatně přesahuje péči poskytovanou zdravé osobě téhož věku.
7. **Z obsahu správního spisu** zaslaného žalovaným v této věci soud zjistil, že odpovídá skutečnostem uvedeným v napadeném rozhodnutí i ve vyjádření žalovaného k žalobě ze dne 11.5.2023. Založen je i protokol ze dne 20.3.2023, kdy se matka nezl. žalobce seznámila s podklady rozhodnutí (posudek PK MPSV ze dne 8.3.2023) a písemně vyjádřila nesouhlas s posouzením, kdy uvedla stejné námitky jako v odvolání proti rozhodnutí ÚP. Napadené rozhodnutí ze dne 24.3.2023 bylo matce žalobce doručeno dle doručky dne 28.3.2023. Založeny jsou i výše citované posudky OSSZ Plzeň-město ze dne 20.8.2020. a 9.11.2022 a posudek PK MPSV pracoviště v Plzni ze dne 9.12.2020 i posudek PK MPSV v Brně ze dne 8.3.2023 citovaný v napadeném rozhodnutí žalovaného.

Z posudku PK MPSV v Brně vyplývá, že komise měla k dispozici kromě lékařských zpráv zaslaných žalobcem (psychiatrické vyšetření ze dne 19.1. a 1.3.2023) i zápis z jednání 31. ZŠ Plzeň ze dne 16.12.2022 a 24.2.2023, posudkový spis OSSZ Plzeň-město, spis odvolacího orgánu i rozhodnutí MPSV ze dne 24.3.2023 o příspěvku na péči; uveden je i diagnostický souhrn zdravotních postižení žalobce. Z obsahu tohoto posudku dále vyplývají skutečnosti uvedené v odůvodnění rozhodnutí ze dne 24.3.2023 citované výše i vyjádření komise k požadovanému přiznání nezvládání základních životních potřeb žalobcem (orientace, komunikace, stravování, oblékání a obouvání, tělesná hygiena, výkon fyzické potřeby, péče o zdraví a osobní aktivity):

Mobilita - zcela samostatně zvládá, bez těžkého funkčního postižení končetin, vizu, či duševních schopností, které by bránily samostatnému pohybu; v kontaktu ve vnějším prostředí má zajištěnou asistenci v uznaných Osobních aktivitách.

Orientace, Komunikace - zcela samostatně zvládá, není přítomná těžká duševní, oboustranná smyslová či těžká kognitivní porucha, která brání tyto základní životní potřeby zvládnout ve svém

tempu samostatně. Komunikuje verbálně se svou rodinou, sdělenému rozumí, grafomotorika není těžce narušena. Hrubě se orientuje a posudkově významná je orientace ve svém prostředí, kde bratra i matku poznává a osoby a prostředí v něm rozlišuje správně. Ve vnějším prostředí s cizími lidmi je uznaná asistence v ZŽP Osobní aktivity.

Stravování - zvládá samostatně lžící, je vybíravý, nicméně jej tento hendikep těžce nelimituje ani v přirozeném prostředí, ani ve vnějším prostředí. Není přítomné jiné onemocnění v těžké funkční tíži, pro které by byl v provádění stravování, nebo jeho celkové výživě zjevně limitován.

Oblékání, obouvání - zvládá ve svém tempu samostatně, není těžce limitován duševním deficitem, porušeným úchopem, nebo těžkým selháním zraku, pro který by se nenaučil oblékat a vysvlékat samostatně. Není přítomné jiné onemocnění v těžké tíži, které by bránilo obléci volný oděv a nazouvací obuv s běžně dostupnými facilitátory v domácím prostředí samostatně. (Tato ZŽP je hodnocena pro pobyt v přirozeném prostředí). Ve výběru vhodného oblečení do vnějšího prostředí je uznána dopomoc v osobní asistenci.

Výkon fyziologické potřeby - jednotlivé úkony zvládá samostatně. Není dokumentován stav těžké, nebo trvale selhávající funkce pánevního dna. Základní sebeobsahu je chlapec schopen provádět bez mimořádné dopomoci pro trvalé těžké funkční postižení. Je uznána Péče o zdraví — tedy motivování dítěte opakovaně provádět veškeré ošetrovatelské postupy s pravidelností a pozitivním přístupem v domácím prostředí. Mimořádná dopomoc v péči o základní hygienu je vstřícně uznána v ZŽP Tělesná hygiena.

Závěrem bylo uvedeno, že PK MPSV v Brně provedla posudkové zhodnocení základních životních potřeb a jednotlivých úkonů. Funkční omezení vyplývající ze zjištěného a výše popsaného zdravotního stavu nedosahuje stupně těžké nebo úplné poruchy, která by bránila schopnosti zvládat základní životní potřeby (kromě uznaných výše uvedených) s využitím dostupných facilitátorů, bez nutnosti každodenní pomoci jiné fyzické osoby, v rozsahu daném právním předpisem. Zdravotní stav byl posouzen v souladu s platnými právními předpisy a PK MPSV oproti prvoinstančnímu zhodnocení přiznává částečně odlišně mimořádnou pomoc ve

třech ZŽP, stupeň závislosti se nemění. Tento stav trval i k 1.11.2022 a zdravotní stav posuzovaného dítěte se s věkem a biopsychosociálním vyspíváním může měnit, proto další stanovená kontrola je za tři roky 30.6. 2025.

8. V podání ze dne 29.5.2023 matka nezl. žalobce setrvala na podané žalobě s tím, že žádá soud

o

jednání a to v přítomnosti žalovaného, na finanční vyrovnání ze strany žalovaného již netrvá. K replice ze dne 4.6.2023 byla připojena lékařská zpráva z ordinace psychiatrie ze dne 16.5.2023 od MUDr. X a z obsahu repliky vyplývá, že dle matky nezl. žalobce nedošlo u něho k žádné změně, aktuálně je rozvoj depresivní poruchy chování kromě stávajících diagnóz, tudíž nedošlo ke zlepšení, ale naopak ke zhoršení stavu, proto je s ním mnohem větší práce než dříve; uvedeno také bylo, že nezl. žalobce dochází na logopedii a do SPC a SVP.

9. Podle § 4 odst. 1 písm. a) s.ř.s. soudy ve správním soudnictví rozhodují o žalobách proti rozhodnutím vydaným v oblasti veřejné správy orgánem moci výkonné, orgánem územního samosprávného celku, jakož i fyzickou nebo právnickou osobou nebo jiným orgánem, pokud jim bylo svěřeno rozhodování o právech a povinnostech fyzických a právnických osob v oblasti veřejné správy (dále jen správní orgán). Při přezkoumání napadeného rozhodnutí soud vychází ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu, jak vyplývá z § 75 odst. 1 s.ř.s., tedy v této věci k datu 22.7.2020, a je povinen přezkoumat napadený výrok v mezích žalobních bodů uvedených v žalobě (§ 75 odst. 2 věta první s.ř.s.). Dle § 31 odst. 2, 3 s.ř.s. ve věcech sociální péče rozhoduje specializovaný samosoudce, který má práva a povinnosti předsedy senátu.
10. Dle § 76 odst. 1 písm. b) s.ř.s. soud zruší napadené rozhodnutí pro vady řízení bez jednání rozsudkem proto, že skutkový stav, který vzal správní orgán za základ napadeného rozhodnutí, je v rozporu se spisy nebo v nich nemá oporu anebo vyžaduje rozsáhlé nebo zásadní doplnění. Podle § 78 odst. 1 věta první, odst. 3, 4 a 5 s.ř.s. je-li žaloba důvodná, soud zruší napadené rozhodnutí pro nezákonnost nebo pro vady řízení. Zrušuje-li soud rozhodnutí, podle okolností může zrušit i rozhodnutí správního orgánu nižšího stupně, které mu předcházelo. Zruší-li soud rozhodnutí, vysloví současně, že se věc vrací k dalšímu řízení žalovanému, a právním názorem, který vyslovil soud ve zrušujícím rozsudku nebo rozsudku vyslovujícím nicotnost, je v dalším řízení správní orgán vázán.
11. Podle § 3 správního řádu postupuje správní orgán tak, aby byl zjištěn stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu, který je nezbytný pro soulad jeho úkonu s dalšími základními zásadami správního řízení.
12. Podmínky nároku na příspěvek na péči jsou stanoveny v § 7 odst. 1-4 zákona ve znění platném k rozhodnému datu, když dle odst. 1 se příspěvek na péči (dále jen příspěvek) poskytuje osobám závislým na pomoci jiné fyzické osoby; tímto příspěvkem se stát podílí na zajištění sociálních služeb nebo jiných forem pomoci podle tohoto zákona při zvládání základních životních potřeb osob; náklady na příspěvek se hradí ze státního rozpočtu. V § 8 odst. 1 zákona jsou stanoveny podmínky ohledně osob do 18 let věku, a protože jeho znění bylo citováno i v odůvodnění napadeného rozhodnutí, soud jej proto znovu necituje.
13. V § 10 zákona je stanoveno: U osoby do 18 let věku se při hodnocení schopnosti zvládat základní životní potřeby podle § 9 odst. 1 a při hodnocení potřeby mimořádné péče porovnává rozsah, intenzita a náročnost péče, kterou je třeba věnovat posuzované osobě se zdravotním postižením, s péčí, kterou je třeba věnovat zdravé fyzické osobě téhož věku. Při stanovení stupně závislosti u osoby do 18 let věku se nepřihlíží k potřebě péče, která vyplývá z věku osoby a tomu odpovídajícímu stupni biopsychosociálního vývoje. Mimořádnou péčí se rozumí péče, která svým rozsahem, intenzitou nebo náročností podstatně přesahuje péči poskytovanou osobě téhož věku.

14. Vymezení schopností zvládat základní životní potřeby je uvedeno v **příloze č. 1 vyhlášky č. 505/2006 Sb.**, kterou se provádějí některá ustanovení zákona o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů (dále jen **Příloha č. 1 vyhlášky**):
- a) Mobilita.
 - b) Orientace.
 - c) Komunikace.
 - d) Stravování.
 - e) Oblékání a obouvání.
 - f) Tělesná hygiena.
 - g) Výkon fyziologické potřeby.
 - h) Péče o zdraví.
 - i) Osobní aktivity.
 - j) **Péče o domácnost** (pozn. *nehodnotí u osob do 18 let věku - § 9 odst. 3*).
15. V této věci se podanou žalobou z důvodů v ní uvedených domáhal nezl. žalobce zrušení napadeného rozhodnutí žalovaného. Soud shledal z níže uvedených důvodů, že napadené rozhodnutí ze dne 24.3.2023, stejně tak i předcházející rozhodnutí ÚP ze dne 13.12.2022, neobsahuje dostatek důvodů, a to zejména proto, že skutkový stav, který vzal správní orgán za základ napadeného rozhodnutí, vyžaduje zásadní doplnění, což způsobuje vady řízení, proto byla žaloba shledána důvodnou (§ 78 odst. 1 s.ř.s.) a soud tedy rozhodl rozsudkem bez jednání ve smyslu § 76 odst. 1 písm. b) s.ř.s.
16. Napadené rozhodnutí žalovaného i předcházející rozhodnutí ÚP dle názoru soudu nejsou plně v souladu s § 68 správního řádu, v němž jsou stanoveny náležitosti rozhodnutí, a to zejména s odstavcem 3, dle něhož v odůvodnění se uvedou důvody výroku nebo výroků rozhodnutí, podklady pro jeho vydání, úvahy, kterými se správní orgán řídil při jejich hodnocení a při výkladu právních předpisů, a informace o tom, jak se správní orgán vypořádal s návrhy a námitkami účastníků a s jejich vyjádřením k podkladům rozhodnutí.
17. K závěrům, zda důkazy jsou úplné a přesvědčivé, správní orgán může dospět pouze tehdy, pokud se OSSZ i komise vypořádala se všemi rozhodujícími skutečnostmi, zejména s těmi, které namítá účastník uplatňující nárok na příspěvek na péči. Posudek musí obsahovat náležitosti, resp. náležitosti odůvodnění posudkového závěru tak, aby byl závěr přesvědčivý pro účastníka i správní orgán a z těchto hledisek je správní orgán povinen při posuzování věci posudek OSSZ i PK MPSV vyhodnotit.
18. S ohledem na všechny výše uvedené rozhodné skutečnosti soud konstatuje, že v této věci již při posouzení zdravotního stavu ohledně příspěvku na péči došlo k nedostatečnému vyjádření posuzujícího lékaře OSSZ ohledně zvládání /nezvládání ZŽP nezl. žalobcem, neboť v posudku ze dne 9.11.2022 nebylo vůbec vyjádřeno, na základě jakých konkrétních rozhodných skutečností došlo k takovému zlepšení zvládání ZŽP žalobcem (orientace, komunikace, osobní aktivity) oproti posudku PK MPSV v Plzni ze dne 9.12.2020; navíc v posudku je zmíněno psychologické vyšetření, ale žádné není založeno, založena je jen zpráva Školského poradenského zařízení ze dne 23.9.2021, což není psychologické vyšetření. Dokonce ani v posudku PK MPSV v Brně ze dne 8.3.2023 není konkretizováno předmětné zlepšení, tudíž mělo dojít k vyžádání doplnění posudku žalovaným, aby bylo na jisto postaveno, v čem konkrétně spočívá zlepšení ohledně zvládání předmětných ZŽP. Rovněž vypořádání námitek žalobce v tomto posudku zcela zjevně neodpovídá na uplatněné odvolací námitky. Jsou totiž uvedeny toliko obecné informace, které nesouvisejí se skutkovými okolnostmi konkrétního případu, ani posudek komise neobsahuje žádné

hodnocení skutkového stavu, který je dán v této věci s ohledem na to, že nezl. žalobci je 12 let. V posudku však chybí hodnocení lehké mentální retardace žalobce a tedy zejména jejího dopadu na zvládání základních životních potřeb, což není z posudku ani napadeného rozhodnutí jasné. V rozhodnutí žalovaného či podkladovém posudku, není jediná úvaha o tom, co je v případech obdobných věci nezl. žalobce přijatelný standard zvládání základní životní potřeby. Již vůbec nejsou jednotlivé námitky žalobce vypořádány na základě úvah vztahených k jednotlivým ZŽP uvedených v Příloze č. 1 vyhlášky č. 505/2006 Sb.

19. Z obsahu všech podkladů v této věci vyplývá, že např. orientovat se v obvyklých situacích a přiměřeně v nich reagovat, jak je požadováno v ZŽP orientace, žalobce nezvládá, přitom tato ZŽP byla uznána jako zvládaná a těžko lze souhlasit s argumentací, že ve vnějším prostředí s cizími lidmi je uznaná asistence v rámci ZŽP osobní aktivity, což je ale jiná ZŽP a navíc asistenta má žalobce pouze při školní výuce, přičemž kombinovat části možností jednotlivých ZŽP není přípustné. Pouze dle § 2c vyhlášky č. 505/2006 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o sociálních službách (dále jen **vyhláška**), při hodnocení základních životních potřeb pro účely stanovení stupně závislosti se základní životní potřeby, u nichž bylo zjištěno, že je osoba z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu není schopna zvládat, sčítají.
20. Z posudku PK MPSV v Brně ze dne 8.3.2023 je zřejmé, že bylo postupováno v souladu s příslušnou Přílohou č. 1 vyhlášky, kdy způsob hodnocení schopnosti zvládat základní životní potřeby je upraven v § 1 až § 2c) vyhlášky. Posouzení zdravotního stavu ve vztahu ke zvládání či nezvládání základních životních potřeb je svěřeno právním předpisem posudkovým lékařům OSSZ a PK MPSV, tudíž jimi vypracované posudky jsou podkladovým rozhodnutím pro rozhodnutí příslušného správního orgánu (ÚP a MPSV). Rozhodující je totiž posouzení posudkovým lékařem OSSZ či komisí, kteří zdravotní stav hodnotí zejména na základě lékařských zpráv vyhotovených ošetřujícími lékaři žadatelů o dávku s přihlédnutím k výsledku provedeného sociálního šetření sociálním pracovníkem, který však nehodnotí obsah lékařských zpráv ani zdravotní stav žadatele, ale vychází z údajů sdělených žadatelem či pečující osobou. V této věci byla sociálnímu šetření provedenému sociálním pracovníkem ÚP dne 14.10.2022 kromě nezl. žalobce přítomna i jeho matka (poskytovatelka péče), s níž byl veden rozhovor, jak je zřejmé z písemného záznamu založeného ve správním spisu. V odvolání nezl. žalobce namítal, že jeho mentální dovednosti spadají do dolní části pásma lehké mentální retardace, až středně těžké mentální retardace, s nízkou rozumovou nadaností, velmi malou schopnost soustředění, svěhlavost, neklidem, dále patlavostí, a poruchou řeči, porucha chování ADHD, nenavazuje oční kontakt, ani slovní, neumí se orientovat v prostoru, ani čase, všude s ním musí matka chodit, do školy, do krámu, na hřiště, do lesa, do parku, atd.
21. Dle názoru soudu je pro objektivní posouzení třeba vyžádat ÚP doplnění posudku OSSZ ze dne 9.11.2022, aby se v něm posudkový lékař vyjádřil zejména ohledně jeho rozdílného posouzení zvládání základních životních potřeb oproti předchozí době, poslednímu posouzení PK MPSV v Plzni dne 9.12.2020. Přitom dle laického pohledu soudu s ohledem na obsah založených lékařských zpráv, zejména odborných ošetřujících lékařů, se nejeví takové výrazné zlepšení zdravotního stavu, které by mohlo vést k výsledku obsaženému v uvedeném posudku OSSZ, i když by se zvládání ZŽP s věkem mělo obvykle zlepšovat, avšak s ohledem na příčinu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nezl. žalobce zlepšení ale nastat nemusí. Případné zlepšení zvládání ZŽP však musí být dostatečným způsobem podloženo, nepostačí toliko vyjádření lékaře OSSZ, že je patrná stabilizace stavu,

došlo ke změně zvládaných ZŽP, když není uvedeno, na základě jakých rozhodných skutečností došel k takovému závěru. Navíc stabilizace stavu může znamenat i to, že nedošlo ke zhoršení, proto je nezbytná konkretizace.

22. Správní orgány ani soud nemají medicínské vzdělání, proto je pro jejich rozhodování stěžejním podkladem posudek posudkového lékaře OSSZ pro rozhodnutí ÚP a v případě podání odvolání žadatele či poživatele v řízení o příslušnou dávku příspěvek na péči v odvolacím řízení i posudek posudkové komise (pro žalovaného), přičemž i dle stávající judikatury NSS takový posudek musí obsahovat takové náležitosti, aby odůvodnění posudkového závěru bylo přesvědčivé pro účastníka i správní orgán, tedy i pro soud v soudním řízení, přičemž z těchto hledisek je správní orgán povinen při posuzování věci posudek OSSZ i PK MPSV vyhodnotit.
23. Stejně tak nelze přehlédnout, že i dle Instrukce náměstkyně pro řízení sekce pojistných systémů č. 15/2016 (dále jen **Instrukce**) se přijatelným standardem rozumí zvládání příslušné základní životní potřeby v kvalitě a způsobem, který je běžný, obvyklý a akceptovatelný, a který umožňuje, aby tato potřeba byla zvládnuta bez každodenní pomoci jiné osoby, přičemž obě podmínky (tj. kvalita a samostatnost) musí být splněny současně, podstatnou skutečností je naplnění účelu u konkrétní základní životní potřeby a přitom se přihlíží k tomu, zda jde o zdravotní postižení trvale ovlivňující funkční schopnosti, k výsledku rehabilitace a k adaptaci na zdravotní postižení. Za stabilizaci zdravotního stavu nelze považovat dosažení „křehké“ stabilizace, zejména v případě geriatrických syndromů. Výsledek hodnocení jednotlivých základních životních potřeb pro účely stanovení stupně závislosti musí odrážet rozsah duševních, mentálních, tělesných a smyslových funkčních schopností posuzované osoby ve vztahu k dlouhodobě nepříznivému zdravotnímu stavu (čl. 5 odst. 8, 9 a 10).
24. Předmětný posudek OSSZ ze dne 9.11.2022, ani posudek PK MPSV v Brně, dle názoru soudu proto v testu objektivnosti, úplnosti, přesvědčivosti a srozumitelnosti plně neobstál, proto je nezbytné jej řádně doplnit tak, aby byl srozumitelný i pro osoby nemající medicínské vzdělání. Soudu je z úřední činnosti známo, že na posudkového lékaře OSSZ i komise je kladen příliš velký nárok ohledně počtu projednaných věcí měsíčně, avšak ani tento fakt nemůže jít na úkor žadatelů či poživatelů ohledně dávky závislé na posouzení zdravotního stavu. V předchozí době bylo výhodné pro posouzení, když dotýčný žadatel byl posudkovým lékařem či komisí navštíven v bydlíšti a tedy v prostředí, ve kterém se pohybuje, což má nepochybně také vliv na zvládání či nezvládání základních životních potřeb, případně byl přítomen jednání, což za současné situace, zejména z kapacitních důvodů, není v možnostech posuzujících.
25. V této věci je nezbytné ujasnit, co je přijatelným standardem zvládání nezl. žalobcem ZŽP orientace (*v bytě se orientuje, venku a v místě bydlíště nikoli*), komunikace (*špatná výslovnost, malá slovní zásoba, málo mluví, význam mluvy chápá*), oblékání a obouvání (*výběr oblečení, oblékání a obouvání jen s dopomocí, neposoudí vhodnost oblečení, nerozeznává rub a líc*) i osobní aktivity, tedy co je zvládání základní životní potřeby v kvalitě a způsobem, jenž je běžný a obvyklý, a který umožňuje, aby tato potřeba byla zvládnuta bez každodenní pomoci jiné osoby ve věkové kategorii nezl. žalobce. Na základě toho se pak budou hodnotit jednotlivé skutkové námítky žalobce a ty vypořádány ve vztahu k jednotlivým aktivitám, jimiž je zvládání základních životních potřeb vymezeno. Nebude se ale přitom vycházet z paušalizujících úvah o tom, jaké všechny možné dlouhodobě nepříznivé zdravotní stavy mohou odůvodňovat nezvládnutí základních životních potřeb, pokud nebude vysvětlen

vztah mezi těmito hypoteticky uváděnými stavy a skutkovými okolnostmi případu žalobce, tj. lehkou mentální retardací. Pokud v podkladech rozhodnutí nebude možné určit konkrétní, srozumitelnou odpověď na konkrétní námitky žalobce, správní orgán podklady pro rozhodnutí nebude považovat za úplné a přesvědčivé, ale obstará jejich doplnění tak, aby konkrétní a srozumitelné vypořádání jednotlivých námitek mohl podat. Rovněž je vhodné vyžádat u PK MPSV v Brně podkladové materiály uvedené na straně 3 jejího posudku a připojit je k žádosti o doplnění posudku OSSZ Plzeň-město, aby byla kompletní dokumentace v posudkovém spisu pro objektivní posouzení zdravotního stavu nezl. žalobce v této věci. Samozřejmě i žalobce má možnost, aby doložil lékařské zprávy dosud v této věci neposouzené.

26. V naznačeném směru proto posudkový lékař OSSZ dostatečným způsobem doplní předmětný posudek ze dne 9.11.2022 a přitom bude postupovat ve smyslu vyhlášky č. 505/2006 Sb. a to zejména ve smyslu § 1 odst. 4 (*přijatelným standardem se rozumí zvládnutí základní životní potřeby v kvalitě a způsobem, který je běžný a obvyklý, a který umožňuje, aby tato potřeba byla zvládnuta bez každodenní pomoci jiné osoby*) a § 2b) odkazujícího na Přílohu č. 1 vyhlášky zohlední řádně i obsah sociálního šetření ÚP ze dne 14.10.2022, případně vysvětlí rozdílnost v posouzení jednotlivých ZŽP. Pokud z podkladů lékařského posudku vyplývá, že posuzovaný některou z aktivit nutných pro celkové zvládnutí určité životní potřeby sám a bez pomoci jiné osoby není schopen vykonat, a orgány lékařské posudkové služby přesto takovou základní životní potřebu považují za zvládnutou, je jejich povinností tento závěr dostatečně a přesvědčivě odůvodnit (srov. rozsudek NSS č. j. 3 Ads 50/2013-32 ze dne 2.4.2014). Jde přitom o jinou situaci, než která je upravena § 2a vyhlášky 505/2006 Sb.: toto ustanovení upravuje případy, kdy osoba není schopna zvládat „alespoň jednu“ z aktivit, tj. nezvládá žádnou. Příslušný správní orgán tedy event. vyžádá nové sociální šetření (poslední provedeno dne 14.10.2022), dále vyžádá doplnění posudku OSSZ ze dne 9.11.2022 ve shora naznačeném směru (*případně připojí i tento rozsudek pro lepší orientaci pro doplnění posudku*) a poté znovu ve věci rozhodne. Tímto právním názorem soudu je žalovaný vázán (§ 78 odst. 5 s.ř.s.).
27. S ohledem na výše uvedené soud shledal žalobu důvodnou, proto napadené rozhodnutí ze dne 24.3.2023 i předcházející rozhodnutí ÚP ze dne 13.12.2022 bez jednání rozsudkem zrušil a věc vrátil k dalšímu řízení žalovanému (**výrok I. rozsudku**) pro vady řízení (§ 78 odst. 1, 4 s.ř.s.) spočívající v nedostatečném posudkovém zhodnocení zdravotního stavu nezl. žalobce, tudíž skutkový stav vyžaduje zásadní doplnění.
28. O náhradě nákladů řízení (**výrok II. rozsudku**) bylo rozhodnuto dle § 60 odst. 1 s.ř.s. věta první, podle něhož má účastník, který měl ve věci plný úspěch právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Žalobce žádné náklady řízení nepožadoval, proto žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat do dvou týdnů po jeho doručení kasační stížnost u Nejvyššího správního soudu se sídlem Moravské náměstí 6, 657 40 Brno, který o kasační stížnosti rozhoduje. Lhůta je zachována, byla-li kasační stížnost podána u Krajského soudu v Plzni. Jestliže kasační stížnost ve věcech, v nichž před krajským soudem rozhodoval specializovaný samosoudce, svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele, odmítne ji Nejvyšší správní soud pro nepřijatelnost. (§ 12 odst. 1, § 102, § 104a

odst. 1, § 106 odst. 2 a 4 s.ř.s.). Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s.ř.s. a v § 104 s.ř.s. je uvedena nepřipustnost kasační stížnosti.

Plzeň 15. června 2023

JUDr. Alena Hocká v.r.
samosoudkyně